



Fotos de Demetrio Ribes, de la col·lecció Guillot-Ribes. Dalt, coberta de l'edifici de viatgers de l'Estació del Nord (juny de 1910). Davall, dues imatges del Gran Casino de l'Exposició Regional (juny de 1909).



*bada amb la història, La dialèctica amb el present, L'arquitectura ferroviària i la quotidianitat de l'obra i Moments d'actualitat: fires, festes i exposicions.*

Són fotografies fetes per ell mateix entre els anys 1908-1918, uns anys en què recorre amb la seua càmera bona part d'Espanya: Barcelona, Lleida, Sant Sebastià, Saragossa, Pamplona, Segòvia, Madrid, Toledo, Còrdova, Granada, Sevilla, València i altres petites poblacions. En les fotografies es plasma la seua trobada amb la història, la dialèctica amb el present, la quotidianitat amb l'obra constructiva, l'interès per la vida rural i la seua presència a fires i exposicions. De la mateixa manera, fa conèixer una nova faceta de l'arquitecte, la del fotògraf aficionat: la seua mirada revela els diversos objectes que el motivaven. El doble perfil com arquitecte i com a constructor evidencia la profunda relació amb el món de l'enginyeria, el seu esperit obert a nous llenguatges arquitectònics, a nous sistemes constructius, la seua actitud dinàmica i emprendedora davant la societat i el seu respecte a l'arquitectura del passat.

En aquest sentit, Demetrio Ribes entronca amb la llarga activitat de fotògrafs viatgers del segle XIX. El seu punt de vista és molt semblant al del fotògraf huitcentista, en què la iconografia és normalment el monument, amb una arquitectura generalment deserta, mentre que la incorporació de personatges és un tema accessori i puntual.

L'instant fotogràfic és un instant històric, un document i un arxiu d'allò que succeeix durant aquells anys; per això el valor afegit d'aquesta exposició, que informa cronològicament de la situació dels monuments nacionals, de l'esdevindre de l'arquitectura contemporània, del desenvolupament constructiu de les obres ferroviàries, del detall dels oficis, de l'activitat valenciana i del retrobament amb els costums populars.

La fotografia estereoscòpica és un sistema amb el qual s'arribà a la visió de la tercera dimensió i constitueix un canvi en la mirada fotogràfica. Contemplar vistes estereoscòpiques es va convertir en un dels divertiments de moda d'aquell moment i va tindre una gran difusió fins als anys trenta del segle passat. Se'n van vendre milions de còpies i s'usaven diversos tipus d'aparells per a visionar-les.

Demetrio Ribes i Marco (València, 1875-1921) va ser un dels arquitectes més rellevants de principi del segle XX. Des del 1902 treballà per a la Compañía de los Caminos de Hierro del Norte de España. L'Estació del Nord de València, les oficines per a l'Estació Príncep Pius de Madrid o l'Estació de Barcelona-Vilanova són alguns dels exemples de la seua obra.

# Demetrio Ribes, arquitecte i fotògraf

MAGDA RUIZ BROX

La Càtedra Demetrio Ribes UVEG-FGV (Ferrocarrils de la Generalitat Valenciana) i el Vicerectorat de Cultura de la Universitat de València van presentar aquest dimarts, a la Sala Thesaurus de la Nau, l'exposició *La mirada de l'arquitecte*.

Aquesta mostra de fotografies estereoscòpiques (prop de huitanta físiques i més d'un centenar projectades en pantalles de plasma amb el sistema visor d'anaglifs) és una reflexió sobre la mirada fotogràfica de Demetrio Ribes i Marco, arquitecte valencià que desenvolupà la seua obra entre els anys 1902 i 1921.

El material que s'exposa forma part de la col·lecció Guillot-Ribes, propietat de la família de l'arquitecte. Són reproduccions digitals de plaques de vidre este-

El gran arquitecte valencià Demetrio Ribes ens ha llegat edificis emblemàtics, com ja sabem, i també fotografies, una faceta desconeguda. Ara la Nau exhibeix les seues imatges en una exposició que s'ha inaugurat aquesta setmana i que continuarà oberta fins el mes de setembre. *La mirada de l'arquitecte* és el títol de l'exposició, en què es mostren imatges corresponents a València i a altres ciutats.

reoscòpiques (6 x 13 cm), realitzades per una de les càmeres de sistema Vérascope de la casa Richard. Una col·lecció inèdita de fotografies.

El vicerector de Cultura, Rafael Gil, va subratllar, durant la presentació, el paper de la Càtedra Ribes, una de les més actives de la ciutat, per la quantitat d'activitats, a més dels premis que programa. "L'exposició recull la mirada de l'arquitecte durant les primeres dècades del segle XX, i

per això té un gran valor testimonial, a més de ser la primera vegada que s'aborda a València el tema de la fotografia estereoscòpica", va assenyalar.

"*La mirada de l'arquitecte. Demetrio Ribes i la seua càmera estereoscòpica* és una selecció de les més de huit-centes fotografies de la col·lecció", explica la comissària i directora de la Càtedra Demetrio Ribes, Inmaculada Aguilar. L'exposició s'estructura en quatre blocs: *La tro-*

LA COLUMNA

## Eleccions

Alfons Cervera

Els temps que corren no són bons per a la democràcia. Sembla que sí. Però no. Sembla que sí perquè aquests dies i durant dues setmanes els mitjans de comunicació s'omplin d'espais electorals, perquè els carrers s'atipen de tanques publicitàries amb les imatges dels candidats i candidates, perquè l'asfalt s'embruta cada dia amb els papers de mà que ofereixen els partits a la ciutadania. Sembla que sí. Però no. En realitat la democràcia és una altra cosa. O hauria de ser-ho. Cada quatre anys les urnes s'obren perquè puguem exercir el dret al vot. I després de depositar la papereta en aquestes urnes, desapareixem del mapa democràtic i ho deixem en mans dels polítics eixits de les urnes. Uns polítics que es dediquen aquests dies a passejar les seues consignes, a visitar els mercats amb el seu millor somriure, a contar-nos que amb ells la vida serà millor que si la deixem en mans dels altres. La democràcia és aquestes dues setmanes un xivarri quasi festiu que uns ballen al so d'una música i altres al so d'una altra diferent. Però l'aire de festa és el mateix a tot arreu. Tots els partits guanyaran les eleccions el 27 de maig. Tots. Això diuen tots els dies que dura la campanya. La pregunta del milió és què guanyarà una societat que cada dia està més absent de la participació política, menys dedicada a fer seus els problemes que l'afecten directament i també de la satisfacció per haver col·laborat a trobar solució a aquests problemes. Però un tret molt particular d'aquestes eleccions és que el Partit Popular va a pinyó fix en el de sempre: no hi ha ciutadania –ni municipal ni autonòmica– en el seu programa, sinó un sol individu que respon al nom de Rodríguez Zapatero. Tots som res en les allocucions dels seus caps. Tot ho és el president del govern. La democràcia hauria de ser alguna cosa més que uns dies de festa abans de les eleccions. I mai un sol nom –propi o alié– hauria de centrar els interessos de cap partit. Subjectes electorals som tots. Tots. La resta és desviar la qüestió principal i confondre la democràcia amb altres objectius que, per entrar en el terreny del particular, poden resultar perversos. I tan perversos que poden resultar aquests objectius. I tan perversos.